

ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍ

«Հոգեւորական սուրբ մկրտութեամբ զարդարեցեր նոքօք զոխեզերս, ի զգեստս յուսափայլս եւ նոյափետուրս»:

Ծարական

ՀՐԵՂԵՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐ

Հոգեգալուստը տոնն է եկեղեցիին ծննդյան, հիսններորդ օրը—պենտեկոստէ—սուրբ Զատիկին:

Հոգեգալուստին երկու մշանակալից եղելություններ կաատահին:

Ա. Պենտեկոստեին Տիրամոր հետ աղոթքի համար խմբված աշակերտները հոգևոր մկրտություն կընդունին Սիոնի Վերնատան մեջ:

Ս. Հոգին հրեղեն լեզվի երևույթով կիջնէ անոնցմէ յուրաքանչյուրին վրա: Եվ աշակերտները կլեցվին իմաստությամբ, քաջությամբ և լեզուներ խոսելու շնորհքով:

Բ. Պենտեկոստեին այդ օրը աշակերտներու, մասնավորաբար Պետրոսի քարոզությամբ Երուսաղեմի բնիկներեն և եկվոր ուխտավորներեն երեք հազար հոգի դարձի կուգան, Հիսուսը իբր Քրիստոս կընդունին և կմկրտվին: Գործք Առաքելոց Բ 1—41:

Հոգեգալուստին այս արդյունքը երախայրիքն է աշակերտներու առաջին քարոզության, առաջին հաղթանակն ու վարձատրությունը Ավետարանի առաջին մշակներուն:

Ասոր համար ալ շարականն ու արվեստագետները կպանծացնեն Հոգեգալուստին կապված եղելությունները հոյակապ ստեղծագործություններով:

—Երկինքը կբացվի Սիոնի Վերնատան վրա: Վերեն հոսող լույսի հեղեղին մեջ կտեսնվի Ս. Հոգին աղավաղի երևույթով:

Կրակե լեզուներ կիջնեն և կհանգչին Տիրամոր և աշակերտներու գլուխներու վրա յուսամանան:

Հոգեգալուստին եկեղեցիի գոյության գալուն և ապա աշխարհի հեղաշրջումին համար ունեցած քարձր մշանակության գիտակցությամբ՝ Հայաստանյայց եկեղեցին Ս. Ներսէս Շնորհալիին տնօրինությամբ յոթն օր անընդհատ կտոնէ Ս. Հոգիին Գալուստը համապատասխան հանդիսություններով:

ԱՎԵՏԱՐԱՆԻ ՍՅՈՒՆԵՐԸ

Հայտնի քարոզիչ մը է. Ստանլի Չոնս իր վեկ գործին մեջ Հոգեգալուստին անդրադարձությամբ՝ Քրիստոսի Ավետարանը կանգնած կհամարի չորս սյուներու վրա:—Հիսուսի կյանքը, խաչը, հարությունը և գալուստը՝ կամ Ս. Հոգիին գալուստը մարդերու կյանքին մեջ:

Ասոնք Աստուծո միտքին մեջ կունենան հղության, երկունքի, ծնունդի և աճումի շրջաններ:

Հղությունը կհամապատասխանէ Հիսուսի մարդեղության գաղափարի ծագումին: Երկունքը՝ Հիսուսի չարչարանքներուն և խաչելության:

Ծնունդը՝ կյանքին հաղթանակն է մահվան դեմ:

Աճումը՝ Ավետարանի լույսին երկինքի արքայության վարդապետության ծաղկումն է մինչև աշխարհի չորս ծագերը:

ՆՈՐ ՄԱՐԴ.

Հոգեգալուստին աշակերտները կդառնան նոր մարդ: Իրենցմով և իրենց հետ գոյության կուգա նոր մարդկություն մը այնքան տարբեր սովորականեն, որքան սովորական մարդը անասուններեն, որքան Հիսուս Ադամեն:

Աշակերտները կկոչվին քարոզ լինելու, Տեր Հիսուսն իբր Քրիստոս հռչակելու, Աստուծո թագավորության ավետիսը տալու:

Նկատելի է, որ մինչև Ս. Հոգիին գալուստը աշակերտները՝ հակառակ Քրիստոսի Հարության ավետիսն առած լինելուն, հակառակ Քրիստոսի այլով կերպարանով հայտնության ականատես լինելուն, տակավին վախի ազդեցության տակ էին, փակ դուռներու ետև կտնտնային, միայն իրարու հետ կփախային ... Ամբողջ հիսնակի միջոցին անոնք Աստուծո արքայության գալուն ավետիսը չէին տար և մարդերը դարձի չէին հրավիրեր:

Մինչ այդ, աշակերտներու ականջին կրհնէր Հիսուսի քարոզած կենաց բանը, բայց անոնք տակալին փողհարներ չէին Ավետարանին:

Անոնք ականատես եղած էին աշխարհի վրա երեցող ամենեն կատարյալ և գեղեցիկ կյանքին, բայց տակալին չէին վկայեր Հիսուսի մասին:

Անոնք տեսած էին աշխարհի ամենեն բախտորոշ մեկ պարսարը՝ Գողգոթայի վրա Հիսուս Քրիստոսի խաչելությունը՝ բայց դեռ անոնցմե ոչ ոք համարձակած էր հայտարարել «Այլ ինձ քաւ լիցի պարծել, բայց միայն ի խաչն Տեսան մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որով ինձ աշխարհ ի խաչ եղաւ է, եւ ես աշխարհի» (Գղտ. Զ 14):

Անոնք լեցված էին պատմության ամենեն սքանչելի եղելություններեն մեկուն՝ Քրիստոսի Հարության հրճվանքովը, բաւ տակալին աշխարհի առջև չէին հնչեցներ կյանքի և հաղթության մեծ ավետիսը:

—Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց:

Անոնք տեսած էին Հիսուսի վերքերը որ ուրիշներ կբուժէր, գիտեին մահը որ դատակնիքն էր մահվան, լեցված էին ուրախությամբ մը՝ որ կզլեր կանցնէր բոլոր մյուս ուրախությունները, բայց մինչև Ս. Հոգիին իրենց վրա իջնելը՝ անոնք դեռ կմնային շվարած ու ձեռնթափ:

Հոգեգալուստին՝ աշակերտները ինչ որ մինչև այդ ուսած, լսած և տեսած էին՝ կյուրացնեն և կսկսին կիրարկել:

Հոգեգալուստին օրը բոլորովին կնորոգվի և կկազմավորվի աշակերտներուն կյանքը: Ադոր համաձայն ալ կփոխվին ու կրփայլին իրենց վարքն ու բարքը: Անոնք

դեմ հանդիման կուգան աշխարհին անօրինակ կորովով և բաշտությամբ: Պենտեկոստեին անոնք համարձակ դուրս կնետվին Սիոնի վերնատունեն, կցրվին դեպի աշխարհի չորս ծագերը տարածելու համար փրկության ավետիսը:

Առ այդ աշակերտները զարմանալիորեն կարհամարհեն աղքատությունը, կխնդան հարվածներու տակ, կպարծենան իրենց քաշած տանջանքներով: Անոնք Քրիստոսի սիրուն հոժարությամբ կտանին ամեն չարչարանք, նեղություն, բանտ և զրկանք: Անտրտունք կբալեն խաչի ճամբեն: Ուրախ և երջանիկ կզգան երբ որևէ գինով կարենան վկայել ճշմարտության և իրենց ունեցած առավել կյանքի փորձառութենեն բաժին հանել ուրիշներուն:

Այս հեղաշրջումն արդյունք է աշակերտներուն Ս. Հոգիով լեցվելուն, անոնց վերածնունդին, նոր մարդ, նոր արարած դառնալուն իրողության:

ԱՍՏՎԱԾ ՄԵՐ ՄԵՋ

Ս. Ծնունդին՝ Հիսուսի մարդեղությամբ՝ Աստված մեզ հետ կլինի: Էմ-Մանու-էլ:

Պենտեկոստեին Ս. Հոգիին գալուստով Աստված մեր մեջ կիջնէ:

Աշակերտները գԱստված կզգենուն, Անով կաղբերանան, տարբեր լեզուներ խոսելու, այլազան ազգերէ հասկցվելու, բժըշկություն ընելու ձիրքով կօծովին, կարհանան:

Անոնք Հոգեգալուստին հրաշալի փորձառությամբ թրծված կկատարեն բացումը աշխարհն Ավետարանով լուսավորելու գործին: Եկեղեցին կծնի: Աստուծո թագավորության ավետիսը կսկսի ծավալի:

Ներսէս Ծնորհալի այս հրաշալիքը կերգէ Կենդանաբար Աստուած շարականով, որուն վերջին տունն է հետևյալը.

—Հոգեւորական սուրբ մկրտութեամբ, նոքօք զարդարեցեր զսինեզերս

ի զգեստս լուսափայլս և նորափետուրս:

Երբ եկեղեցին ներսով դուրսով կլեցվի և կզարդարվի Սուրբ Հոգիին շնորհքով, ան կդառնա անպարտելի ուժ մը, զոր չեն կրնար հաղթահարել աշխարհի բռնավորները՝ դրունք դժոխաց:

Երբ եկեղեցին լեցուն է Սուրբ Հոգիով՝ ավելի հզոր է քան ատոմային, ջրածնային և նյութորոն գորությունները, որոնք պետք է օգտագործվին միայն մարդերու բարիքին և աշխարհի խաղաղության համար:

Այս է հրամայական պահանջքը Աստուծո թագավորության գալուն:

ԶԳՈՆ ԵՊՍ. ՏԵՐ-ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Նյու Յորք